

XXV

Norske folkeskrifter 19.

Norske

folkevisor

II

Oslo

Norske ungdomslag og Student-maallaget

1904

Desse visorne er helst tenkt til ringdans, like eins som visorne i det fyrste heftet; dèr finn ein òg rettledning um folkeviseleiken ved Hulda Garborg.

Visorne er fraa Telemarki, naar ikkje anna er sagt fraa. Nr. 14 stend her fraa Nordhordland, men er tydeleg laga til etter svensk.

Tonen til nr. 7 finn ein hja Thorvald Lammers: Norske folkeviser II (H. Aschehoug & co.s forlag, pris 50 øyre).

159599.

Johansen & Nielsens prenteverk.

1. Bendik og Aarolilja.

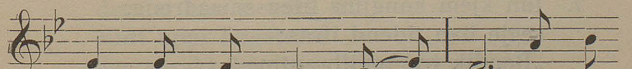
1. Ben - dik rid at Se - lond - o,

vil - de han sko - da moy. Han

var in - kji la - gji til at - te ko - ma, og

di - fe saa laut han døy. Aa - ro -

lil - ja, kvi sø - ve du saa len - gi?

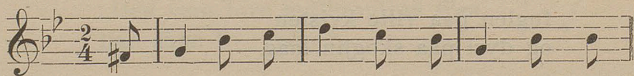
2. Han var inkji i kongjins garde
meire hell maana'r tvo,
han la seg i med kongjins dotter
i saa store elskog.
Aarolilja, kvi søve du saa lengi?

han var lagji: det var fyreset for honom.

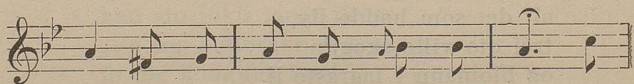
3. Kongjin byggjer gullbrautine
baade bratte og haage.
„Den som tore gullbrautine trøa,
han skaa live laate.“
4. Til svara unge Bendik,
han sto inkji langt ifraa:
„Eg tor gullbrautine trøa
fe uta kongjins raad.“
5. Um dagjin rid Bendik i skogjin ut
og veider den ville hind.
Um notti søve han hjaa jomfruga,
det gjelde hans live paa.
6. „Eg tikje saa vent um ditt gule haar
som aplane druper kviste.
Sæl er den som deg maa faa,
Gud betre den som skaa misse!“
7. Inn kjem kongjins liten smaadreng,
segje han tidend ifraa:
„Bendik trør gullbrautine
fe uta kongjins raad.“
8. Det var danske kongjin,
han slær sin neve mot bord.
„Bendik skaa inkji live njote,
um eg vann all verdsens jord.“
9. Lunde kyrkje i Skaane
den er tekte med gull:
Bendik skaa inkji live njote,
um den var tri gongur full.“

20. Dei bad fe han unge Bendik
saa mange som hadde maal,
fuglen paa ville kvisten
og dyri paa skogjin laag.
11. Dei bad fe han unge Bendik
alt det som hadde liv,
trèi oto ville skogjin
og blomann i fagraste li.
12. Inn kom ho Aarolilja,
fall fyri sin fader paa kne.
„Høyre du det, min sæle fader,
fangjin saa gjeve du meg!“
13. „Gakk burt ifraa meg, Aarolilja!
Eg vil deg inkji høyre.
Det samer saa ille mitt gode sverd
aa røre i kvendedrøyre.“
14. Sunna fyri kyrkja
der let han Bendik liv.
Midt uppi høgelofte
der sprakk ho, hans vene viv.
15. Saa la dei han Bendik sunna fyri
og Aarolilja norda;
der voks upp aa deires grefte
tvo fagre liljebloomar.
16. Der voks upp aa deires grefte
dei fagre tvo liljerunnar;
dei krøktet ihop ivi kyrkjetakji,
der stend dei kongjin til domar.
Aarolilja, kvi søve du saa lengi?

2. Solfager og Ormekongjin.

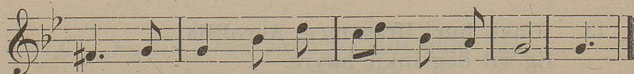
1. Dei støyp-te gull-kros-sen i Sol-fa-gers

hand, med det vi-ve var saa ungt, at

ho sill ve-ra kjend paa fra-man-de

land. Meg ly-ster i lun-den ut ri-de.

2. Ormekongjin kom seg ridande i gaard,
med det vive var saa ungt.
Solfager sto ute og sola sitt haar.
Meg lyster i lunden ut ride.
3. „Høyre du Solfager, hot eg segje deg:
du svikjer kong David og trulovar meg!“
4. „Alli skaa det skje, alt med eg liver,
at eg mi tru til tvo brø'ar gjeve.“
5. Saa gav han hena dei dvaladrykkjinn tri;
Solfager ho daana, daa ho fekk di.
6. Og der kom bod fe kong David inn:
„Solfager er daud, allerkjærasten din.“
7. Saa grov dei ned den ædeleg plome.
Men Ormekongjin let seg inkji forsomme.

8. Saa stal han burt det ædeleg lik,
saa vart ho tekji burt med svik.
9. Kong David læte seg klæde skjera,
han segje han vil ein pelegrim vera.
10. Saa tek han pelegrimsstav i hand,
saa gjege han seg paa Ormekongjins land.
11. Kong David han kom der gangand i gaard,
Solfager sto ute og slo ut sitt haar.
12. Saa tok ho av hans pelegrimshatt,
og tok uppaa hans gule lokk.
13. „Det du segje fe meg ein pelegrim vera,
det mone fe meg du ljuge.“
14. „Det eg segje ein pelegrim vera,
det mone eg fe deg ljuge.“
15. Men eg er din kjære festarmann,
det kann du full paa meg skoda.
16. Aa høyre du Solfager, hot eg segje deg:
lyster du heimatte fygje med meg?“
17. „Saa gjønne som eg det gjorde,
berre eg fe Ormekongjin torde.“
18. Kong David han tok ut Ormekongjins hest,
saa rid han heim med den han ha fest.
19. Ormekongjin kom av ormegarden heim,
med det vive var so ungt,
daa flaug han sunde i flintestein.
Meg lyster i lunden ut ride.

3. Olav og Kari.

(Same tonen som „Solfager og Ormekongjin“).

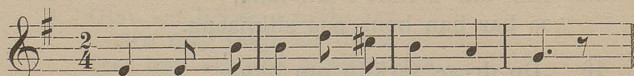
1. Olav sat heime i aatte aar,
— trø meg inkji for nære —
fyrr han vilde si moderi sjaa.
Paa vollen dansar mi jomfru.
2. „Høyre du Olav, sonen min:
hossi likar du gifta di?“
3. „Soso likar eg gifta mi,
som eg drikk baade mjød og vin.“
4. „Eg saag hena Kari ride
igaar med alveside.
5. Ho ha kji anna til hest,
hell kvite bjønne ho lika best.
6. Ho ha kji anna til beislering,
hell fraanar-or men ho slenge ikring.“
7. Kari ho ser seg ut so vide,
so ser ho òn Olav etter halline ride.
8. Ho gjorde baade blaa og bleik.
„No ser eg Olav at han er v Reid.
9. Høy rer du Olav, herren min,
hot tidend fekk du hja moderi di?“
10. „Ho sa, ho saag deg ride
igaar med alveside.“
11. „Det mone dei paa meg ljuge.
Gud naade den som slikt trudde.“
12. „Hossi kann grase paa jordi gro,
naar sonen maa inkji moderi tru?“
13. Han la til henne med tynnyrvast,
serkj in rivna, og holde brast.

fraanar-orm: blenkjande orm. — hall: bakke. —
tynnyr: klunger. — hold: kjøt.

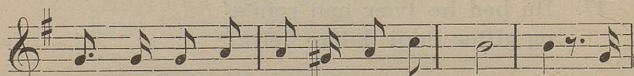
14. „Olav, Olav, slaa inkji leng!
No hev eg fengji min hjartesprengh.“
15. Han tok 'a Kari i sitt fang,
so bar han hena paa silkjiseng.
16. „Du drege serkjinn oto blode,
du sender han til mi moder!
17. Du bed ho tvær han rein'e,
og gifter inkji døttar fleire!“
18. Kari kom seg til himerikjis dør,
jomfru Mari slepte 'a innafør.
19. Jomfru Mari tukka fram ein stol:
„Sit, liti Kari, og kvil din fot!“
20. „Du tar inkji rydja sess fe meg,
eg er inkji for god til aa stande fyri deg.
21. Eg er inkji trøytt, eg kann væl staa;
men maa Olav himerikji faa?“
22. „Sit, liti Kari, og kvil deg paa,
Olav han skaa himerikji faa.“
23. „Eg er inkji trøytt, eg kann væl staa;
men maa Olavs moder himerikji faa?“
24. Jomfru Mari ho svaara saa:
— Trø meg inkji for nære —
„Olavs moder kann kji himerikji faa.“
Paa vollen dansar mi jomfru.

4. Nykken paa kyrkjeveg.

(Fraa Sogn.)

1. Nyk-ken reid upp y-ver kvi-tane sand

— vak-na de-ko, æ-de-le-ge dren-gje! og

gjør-de seg um til ein vel-vo-ren

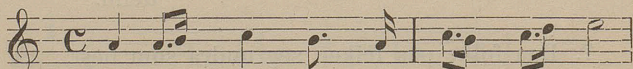
mann. For gu-ta-ne so-va so len-ge.

2. Han gjorde sine klæde baa grøne og blaa,
— vakna deko, ædelege drengje! —
til kyrkje han reid paa ein gullsala graa.
For gutane sova so lengje.
3. So lettleg han fram yver kyrkjegolv gaar,
hjaa venaste møyi han stogga og staar.
4. Og til spurde bispen, han guten fekk sjaa,
kvar helst er dan unge fagre sveinen fraa.
5. Dan unge sveinen nemnde seg riddar Gull-
brand,
som nyleg var komen fraa framande land.

6. Daa messaa var slutt, og folke fór heim,
tok unge sveinen til med ein leik millom
deim.
7. Daa folke paa leiken seg undra som best,
han dansa møyi upp paa sin gullsala hest.
8. So bar da i vegen i fljotane sprong,
fraa liedna lydde ein galdrande song.
9. Riddar Gullbrand i dag fester Elsebø til viv,
i sylvtekte sala ska ho drøyma sitt liv.
10. Dan vene møyi spurde dan spræke unge svein.
„Kvar er dan heim du lova av gull og
glimestein?“
11. „Min heim, sa riddarmannen, han stend i
saltan sjo,
og Elsebø, no slepp du aldri ut av mi klo.“
12. Daa hugsa Elsebø paa kjære far og mor,
ho saag seg daara av trulause ord.
13. Med naa-bleike lippe mot sky ho rette hand
— vakna deko, ædelege drengje! —
men nykken sprakk sund som ei bløra paa
land.
For gutane sova so lengje.

5. Rabnabrydlaup uti Kraakelund.

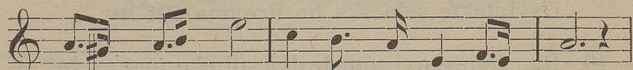
(Fraa Sogn.)

1. Longt i au - ster i kraa - ke - lund,

dar er so fa - ger ein by, ad - le dei dyr i

ver - di er, dei san - kast dar u - ti.

Bjød - nen han er yp - pa - ste kar u - ti sko - gen.

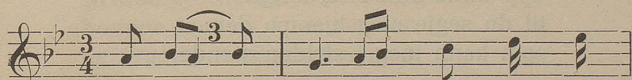
2. Bjødnen han sat uti bakke,
og mangt so mone han hugsa:
„Ska eg symja dan breie fjord,
vaat'e daa verte mi bukxa.“
Bjødnen visste seg ingi raad uti skogen.
3. „Sote ha eg dan heila natt
med graat og idla - laat;
søte Hallvar, laan meg skutaa di,
meg bere slett ingen baat!
Eg er boden til brydlaupsgard uti skogen.
4. Eg er boden til brydlaupsferd
uti rabnabur;
rabnen han ska brugom vera,
tranaa ska vera hass brur.
Eg ska vera kjømeistaren uti skogen.“

5. Ulven stod i kyrkjeled,
studde seg paa sitt sverd,
saag han seg i strande ned
so fager ei fugleferd.
Han ser tranaa trinande i skogen.
6. Dar var mykje glira,
halva meira gaman;
ulven skulde han klokkar vera,
han kund' inkje ringja tilsaman.
Reven var dan treiskaste kar uti skogen.
7. Sauen var deira føringsmann,
kadla var han til prest,
gikk han seg i kyrkjaa inn,
les so vakker ei tekst.
No tok paa aa kveldast uti skogen.
8. No tok paa aa kveldast,
dei kund' inkje lenger bia,
dei skunda seg til brydlaupsgard,
magen bar paa aa svia.
Dei gjorde so ei slupsing uti skogen.
9. Orren kurde under bjørkerot,
fann han ein vesadl'e makk,
dan so skjenkte han brugomen,
han fekk god løn og takk.
Orren han var kokken uti skogen.
10. Skjori ho skulde skjenkja
i myken manna-trong,
ho kunde seg inkje paa golve snu,
vele var for langt.
Skjori ho var skjenkjaren uti skogen.

glira: kjæta.

11. Sporven sette seg manna høgst,
han tyktest inkje vera liten.
Kjötmeisi bykste honom næst.
Ørni gikk opp i briki.
Gaasi ho var klevakona i skogen.
12. Inn kjeme kraakaa hoppande
med si svartta hetta:
„Sitje no adle heil og sæl!
Er di no adle mette?
Ha no adle sitt nøgje faatt uti skogen.“
13. Daa svarte ørni, gamla godmor,
i briki dar ho sat:
„Oss ha inkje skorta i dag
korkje drikkja helde mat.
Takk ha dei so lét da til uti skogen!“
14. Sporven han vilde dansa,
med seg tok han merri:
„Akta deg, du stora graa merr,
eg trø dine høve forderva!“
Sporven hån var skjenkjesvein uti skogen.
15. Daa var myken elskug
uti rabnabur,
rabnen teke si trana i fang,
ho var hass venaste brur.
No fór kør mann heim til sine i skogen.

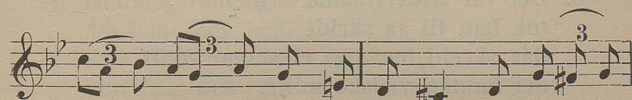
6. Fraanarormen og Islandsgalten.

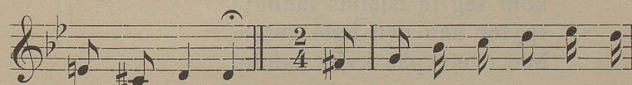
1. Eg var meg saa li - ten ein

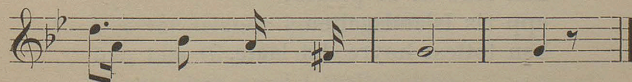
gut, eg gjæt - te fé un - de li - e; saa

kom fri - de fraa - nar - or - men, han mo - ne i

gra - se shri - de. Fe di lig - ge or - men i

Is - land u - ti flo - de.

2. Det var no den vesle guten,
han vilde springe unda;
men endaa var ormen raskar enn han,
han sveipte 'n unde si tunge.
Fe di ligge ormen i Island uti flode.

3. Det var no den vesle guten,
honom tottest tidi lange.
„Hoss lengji skaa eg sita her
upp unde din eitertangji?“

fraanarormen: den blenkjande ormen.

4. „Saa lengji skaa du sita her
upp unde min eitertangji,
til du segje meg kjempa den
som kann meg i striden stande.“
5. „Og skaa eg saa lengji sita her
upp unde di eiterside,
saa gjeng der ein galt'e paa Islandsheii,
han tor deg i markji bie.“
6. Det var fride fraanar-or-men,
tok han til aa skride,
daa skreid han paa ei somars-nott
dei femtan vælske milir.
7. Det var fride fraanar-or-men,
kom seg fe Islands lande;
spytter han den lisle guten,
han dreiv paa kvite sande.
8. Og det var fride fraanar-or-men,
han teke til aa blaase;
upp ris Islandsgalten,
han tottest høyre det laate.
9. Og det var no den Islandsgalten,
han bar til aa tyggje mo;
slost han tri dagar med fraanar-or-men,
at bekkjine flaut av blod.
10. Islandsgalten og fraanar-or-men
slogest gjorde dei med guste;
logande elden or nasane flaug,
det tende i kvør den buske.
11. Det var no den Islandsgalten,
han reiste bustinn brone;
beit han ryggjin av fraanar-or-men
og femtan sidbein i munne.

12. Islandsgalten og fraanar-ormen
stridde gjorde dei med straume;
hovude laut av Islandsgalten
og ryggjin av fraanar-ormen.
13. Islandsgalten og fraanar-ormen
baae saa er dei daue.
Ette liver den vesle guten,
han raar fe gulle det raude.
14. Islandsgalten og fraanar-ormen
dei baae hev laati liv.
Ette liver den vesle guten,
han raar det vene viv.
Fe di ligge ormen i Island uti flode.

7. Aasmund Frægdegjævar.

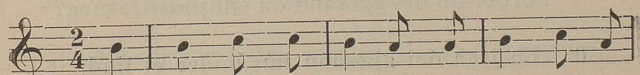
1. Det var Irlands kongji bold,
han tala til sine menn:
„Kven skaa nord i trollebotten
og hente mi dotteri heim?
Der er ingjin dag'e.
2. Farne er no saa mange
fræge drengjir og fride;
ingjin av dei er komne atte,
no kann eg kji lenger bie.
3. Høyre du Aasmund Frægdegjævar,
du er den frægast i londo;
du skaa nord i trollebotten
og løyse mi dotter or vondo.“

4. „Vil du gjeva meg dotter di,
den vene fruga Ermelin,
saa reiser eg nord i den skome heimen
som inkji soli skin“.
5. Saa vatt dei upp det silkjisegle
høgast i segleraa;
dei sille inkji paa bunkjin strjuka,
før dei trollebotten saag.
6. Aasmund kasta kufta blaa,
tok paa ein fillute flangji;
han totte kufta var hosta god
i trollehendar aa gange.
7. Aasmund gjekk i den fyrste halli,
der var saa underleg vori:
dukane var oto blode dregne,
og ormane spela ette borde.
8. Som han kom i den are halli,
han var i saa mykjin vaae;
gannekjere paa golve stod,
og smaatrolli kringum det trøde.
9. Som han kom i den trea halli,
der mone han bære like;
der var vene sengjir oppreidde
og breidde med silkji kvite.
10. Som han kom i den trea halli,
der totte han ingjin vande;
han kasta seg i einom kvila,
der sovna guten snjalle.
11. Inn saa kom det vene viv
som Aasmund vilde vinne;
ho ha haar som spunni gull
og vipa i silkjitvinne.

12. Ho ha haar som spunni gull
og vipa i silkjiband.
Aasmund uppatt or sengji sprang
og tok hennar i sitt fang.
13. „Slepp meg, slepp meg, Aasmund,
du held inkji meg i fang!
Kjem ho inn, sæle moder mi,
ho et upp kór kristen mann.
14. Slepp meg, slepp meg, Aasmund,
du held inkji meg i hond!
Kjem ho inn, Targjerd Hukebrud,
ho knyser deg unde si tonn.“
15. Inn saa kom den skome gyvri,
ho gjorde baa grutta aa grinte:
„Hot er det fe eit tekjubaan
som helde mi dotter fride?“
16. „Den som kallar meg eit tekjubaan,
han skaa etter vondo leite.
Men kalla meg Aasmund Frægdegjævar,
saa vil denne guten heite“.
17. Det var Aasmund Frægdegjævar,
hoggji han til med avle,
hoggji han til den skome gyvri,
at odden stod i hennas navle.
18. Um saa tala den skome gyvri,
daa ho datt dau til jord:
„Du skaa kji livands or bergji koma,
inkji livands ivi den fjord.“
19. Som han kom i den fjerde halli,
der var ingjin vande;
der stod fagran fljotan folen,
kipen og kaat i bande.

20. „Tak deg no baade sylv og gull,
saa mykji som du kann tine,
du set deg paa mitt breie bak,
me skaa ivi have ride.“
21. „Høyre du fruga Ermelin,
du samlar ditt gull i skrin,
med eg gjenge i drykkjestogo
og leikar med branden min.“
22. Som han kom i den femte halli,
han var i hugjin saa vill,
hoggji han sunde dei kringlebordi,
det skrangla i kør den ring.
23. Hoggji han i hel alle bergetrolli
som han fyri augo saag;
saa reiste han oto trollebotten,
der flaut med blod og vaag.
Der er ingjin dag'e.
24. Kongjin han stend i høganlofts svali,
og ser han seg ut saa vide.
„No ser eg Aasmund Frægdegjævar
og fljotfolen unde honom skride.“
Er det inkji dagjin?
25. Kongjin han stend i høganlofts svali
og leikar med dronningi si.
„No ser eg Aasmund Frægdegjævar
med fagraste dotteri mi.“
Er det inkji dagjin?

8. Reven og Nils fiskar.

1. Nils fi - skar han vil - de til gje - ste - bods

fa - ra, tri - um - fi - re, og re - ven sil - le

ta - ka gjæ - sann i for - va - ra. Nils

fi - skar og Nils Finn - bu og Per

Skin - nar og Skjell Gudmund dei lei - ka li - rum.

2. Saa jaga han gjæsann unde ei lind,
triumfire,
og sjav gjekk reven der uta ikring.
Nils fiskar, Nils finnbu, Per skinnar, Skjell
Gudmund,
dei leika lirum.

3. Fyrst aat 'n upp dei store, saa aat 'n upp
dei smaa,
saa aat 'n upp dei kvite, saa aat 'n upp dei
graa.

4. Nils fiskar han kom seg fraa gjestebod heim.
Burte var gjæsann, og reven sto aalein.

5. „Høyre no du reven, eg talar til deg:
hori er no dei gjæsann du sill passe fe meg?“
6. „Eg jaga dei gjæsann inn under ei lind,
og sjave saa gjekk eg der rund um i kring.
7. Fyrst aat eg upp dei store, saa aat eg upp
dei smaa,
saa aat eg upp dei kvite, og saa aat eg upp
dei graa.“
8. „Aa hev du no eti upp gjæsane smaa,
saa skaa du kji koma her livandes ifraa!“
9. Nils fiskar han spende sin bogji fe kne,
han vilde skjote reven ende ned.
10. „Aa kjære Nils fiskar, du biar meg ei stund,
med eg fær byte mi sælegaave sund.
11. Aa presten gjeve eg mi tunge,
han maa fe aalmugin baa lesa og sjunge.
12. Aa klokkaren gjeve eg min rovetart,
fe han maa syngje baa fort og hardt.
13. Lensmannen gjeve eg mitt øyra,
han heve saa mykji paa tingji føre.
14. Di gamle kjeriing gjeve eg mi tonn,
ho bløyter saa mang ein braudmole i vatn.
15. Dine smaabøn gjeve eg min skalle,
dei mone saa jamleg i golve falle.
16. Skjuss-skaffaren gjeve eg min labbe,
fe han maa baa krjupe og krabbe.
17. Nils fiskar gjeve eg min feld.
Men eg trur no inkji du skyte reven i kveld!“

18. Og reven han slo si rove i ring,
saa flaug han alle haugann i kring.
19. Nils fiskar lydde saa lengji paa det revatal,
triumfire,
til reven var komen langt burt i ein dal.
Nils fiskar, Nils finnbu, Per skinnar, Skjell
Gudmund,
dei leika lirum!

9. Han Mass og han Lasse.

(Fraa Hallingdal. Tone fraa Sætesdal).

1. Han Mass og 'n Las-se dei gin-go paa
raad trjaa hei-le da-ga til en-de, kos-
lei-ne dei skul-de bjød-nen faa: „Me sku
skjøte'n,“ sa'n Mass, „selja hude,“ sa'n Lass. Seie du
det! sa 'n Mass te 'o Las-se.

The musical score is written on a single staff in G major (one sharp) and 2/4 time. It consists of six lines of music. The lyrics are written below the notes, with hyphens indicating syllables that span across multiple notes. The piece ends with a double bar line.

2. Og Mass spende bogjin upp fyr sitt kne
trjaa heile daga til enda.
So skaut 'n bjødnen, so han datt ned.
„Eg trur 'n datt,“ sa 'n Mass.
„Kom, tak fatt,“ sa 'n Lass.
Seie du det! sa 'n Mass te 'o Lasse.
3. Han Mass drog bjødnen til Hosløse by,
der stod ei bikkje og gapa i sky.
„Vil ho bite?“ sa 'n Mass.
„Sjøl skal tru ho,“ sa 'n Lass.
4. Og Mass slo klone i bikkje-skin, og rengde det ut, det so fyrr var inn.
„No er ho dau,“ sa 'n Mass,
„so ei sild,“ sa 'n Lass.
5. Han Mass drog bjødnen til Hosløse hus, og der var no mykji sus og dus.
„No vil me drikke,“ sa 'n Mass,
„til me sturte,“ sa 'n Lass.
6. Og Mass han koka ein rjomegraut, so femtan kjerringa i smøre flaut.
„Han er feit,“ sa 'n Mass.
„Han er heit,“ sa 'n Lass.
7. Han Mass sette øltunna uppaa bord, so slo 'n i halsen kor einaste taar.
„Tvi so du drakk!“ sa 'n Lass.
„Eg var tyrst,“ sa 'n Lass.
8. Daa vart 'n Lasse so reid so ein tysk, han sputta og banna so han vore rysk.
„Du skal blø,“ sa 'n Lass.
„Lat uss slaast!“ sa 'n Lass.

9. Og 'n Lasse drog ut sin tolekniv
trjaa heile daga til enda,
og kørde 'n inn i Mass'es liv.
„Au, au!“ sa 'n Mass.
„Gjord' det vondt?“ sa 'n Lass.
Seie du det! sa 'n Mass te 'o Lasse..

10. Margit Hjukse.

1. Aa Hjuk - se den stol - ta - ste
gard i Sau - he-rad var; ti - da skjer meg lon-ge, stolt
Mar - git var dot-tra up - paa den gard. Det er
eg som ber sor - gja saa tron - ge.

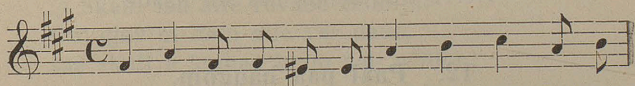
2. Stolt Margit ho reidde seg til kyrkja aa gaa,
— tida skjer meg longe —
saa tok ho den vegjen til fjølla laag.
Det er eg som ber sorgja saa tronge.
3. Og som ho no kom fram med bergevegg,
daa kom bergekongjen med det lange kvite
skjegg.
4. Og bergekongjen tukka ein sylvforgylte stol.
„Set deg her, stolt Margit, og kvil din fot!“

5. Saa gav han henna dei raue stakkar tvo
og lauv uti bringa og sylvspente sko.
6. Saa skjenkte han i av den klooraste vin.
„Du teke dette honne og drikk, stolt Margit
mi!“
7. Saa var ho i bergje i aarinne ni,
og ho fødte sønir og døttar tri.
8. Og ho fødte sønir og døttar tri.
„Men Gud ska veta hot eg maa li.“
9. Og Margit ho sat med sin handtein og spann,
daa hørde ho Bøherads kyrkjeklokkur klang.
10. Stolt Margit ho tala til bergekongjen saa:
„Aa maa eg no faa lov til min fader aa gaa?“
11. „Aa du maa faa lov til din fader aa gaa;
men du maa kje vera burte hot ein time
eller tvo.“
12. Og daa som ho kom der gangandes i gaard,
hennas sæle fader ute fe henna staar.
13. „Eg meinat det er stolt Margit, som eg ha
saa kjær,
aa kjære mi dotter, aa er du no der!“
14. No har du vori burte i fjortan aar,
og me har graati fe deg saa mang ei taar.“
15. Saa leidde han inn stolt Margit med glede
og graat,
saa sette han henna i si moders stol.
16. Men daa kom bergekongjen snegt som ein
eld:
„Aa kjeme du kje heimatt til bøna i kveld?“

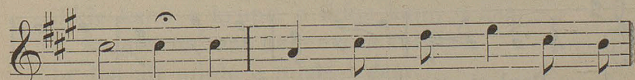
17. „Fare no vel daa alle i min heim,
no kjem eg alli til dikkon meir.“
18. Stolt Margit sette seg paa gangaren graa,
— tida skjer meg longe —
ho gret fleire taarir hell hesten ha haar.
Det er eg som ber sorgja saa tronge.

11. Torø liti.

(Fraa Valdres.)

1. Du - va set - te se paa Lil - jan - kvist, Gud aa

raa - de, ho syng' - e so fa - gert um

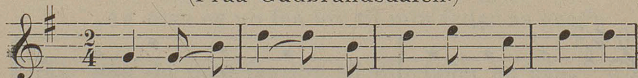
Je - sum Krist. Her - re Gud sen - de uss sin naa - de.

2. „Aa høyr du Torø liti, e tala til de:
— Gud aa raade —,
Aa lyste du fylgje av lande mæ me?“
Herre Gud sende uss sin naade.
3. „Koss kann e fylgje av lande mæ de?
Ein kongsson av England ha truløva me.“
4. Torø liti ho gjekk for sin moders stol,
so va ho dau før upp rann sol.
5. So bar dei like etter vegen fram,
dei tølv gudsengla fere rann.

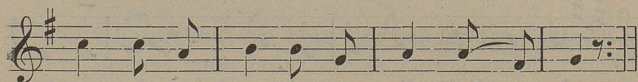
6. So bar dei like inn paa kyrkjegølv,
i himmerike ringde dei klukkudn tøv.
7. Torø liti ho prilla paa dørø mæ fingadn smaa.
„Aa kjære jomfru Maria, luk loko ifraa!“
8. Aa jomfru Maria sto upp taa sin eigin stol.
„Velkomen, Torø liti, baa trøytt og mo!“
9. „Inkje æ e so trøytt, inkje æ e so mo,
— Gud aa raade —,
ei liti kvilestund va fulla go.“
Herre Gud sende uss sin naade

12. Paal paa haugom.

(Fraa Gudbrandsdalen.)

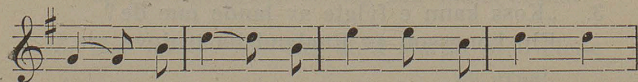
1. Paal si - ne hø - no paa hau - gan ut slep - te,
Paal kun - ne væl paa hø - nun for - ne - ma,

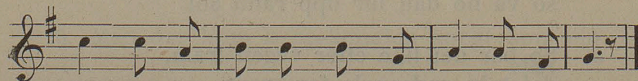
hø - nun saa lett o - ver hau - gan sprang.
re - ven var u - te med rum - pun saa lang.

∴ Klukk, klukk, klukk, sa hø - na paa haug - om. ∴

Paal han sprang og reng - de med aug - om:

„Naa tor e ik - kje ko - maa heim aat 'n mor!“

2. Paal han gjekk se litt lenger paa haugen,
fekk han sjaa reven laag paa høna og gnog.
Paal han tok se ein stein uti neva,
dugle han da til reven slog.
:/: Reven flaug, saa rumpa hass riste. :/
Paal han gret for høna han miste:
„Naa tor e ikkje komaa heim aat 'n mor!“
3. „Ha e naa nebb, og ha e naa klø,
og visste e berre kor revan laag,
skulle e døm baade rispe og klore
framme til nakkjen og bak over laar.
:/: Skam faa alle revane raue! :/
Gu' gjev at døm alle var daue,
saa skull e komaa heim aat 'n mor!“
4. Ikkje kann o verpe, og ikkje kann o gaalaa,
ikkje kann o krupe, o ikkje kann o gaa.
E fæ gaa me aat kvenne aa maalaa
og faa att mjøle e miste i gaar.
:/: Men pytt!“ sa 'n Paal, „e æ ikkje bangen, :/
kjesten og mode ha hjelpt naa saa mangen,
e tor nok væl komaa heim aat 'n mor!“
5. Paal han kunne paa kvenne til aa sleppe,
saa at det ljoma i kor ein vegg,
saa at agnan tok til aa fluge,
og dei vart lange som geiteragg.
:/: Paal han gav se til aa læ og til kneggje. :/
„Naa fekk e like for høna og for eggje,
naa tør e trygt komaa heim aat 'n mor!“

13. Aa kjøre vat'n.

(Fraa Romerike.)

1. Aa kjø - re vat-ten, og kjø - re vé', og
og kjø - re aa dom kjø - re vi', eg

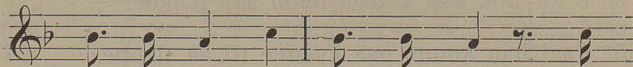
kjø - re tøm - mer y - vi hei - a,
kjø - rer gjen - ta mi ei - a!

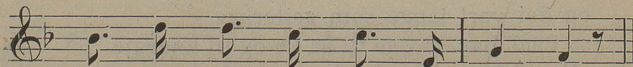
Di rau - e ro - ser og di au - er blaa, di

vak - re gjen - ter hol - der je ut - aa, helst

naar je faar den je vi' ha, daa

er de mo - ro - samt aa le - va!

2. Der staar et tre i min faders gaard,
som har saa underli'e greiner.
og blir je inte gift i aar,
saa vi' je leva aaleine.
Di raue roser og di auer blaa,
di vakre gutter o. s. fr.

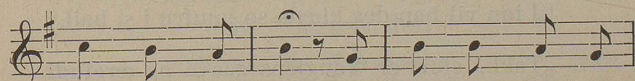
3. Aa kjøre aa dom kjøre vil,
je kjører kjærringa mi eie!
Hu er saa god, og hu er saa snild,
je kann visst aldri bli lei 'a.
Di raue roser og di auer blaa,
di vakre gjenter o. s. fr.

14. Inga Litimor.

(Fraa Nordhordland.)

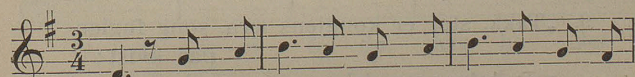
1. In - ga Li - ti - mor paa hand-kvedn i

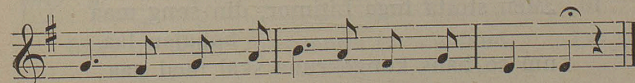
kongs-gar - den mol, og kved - e dei smaa

vi - se - na taa ljøs og liv og

sol. Al - dri no-kon kun-de kve-da som ho

Li - ti - mor dan un - ga og dan ve - na.

2. Og adle kongjens sveina vart kalla før sin drott.

„Kven var da no so leika dan vene harpe-
slaatt?“

Aldri nokon kunde kveda som ho Litimor,
dan unga og dan vena.

3. Til svara kongjens drengje: „Me harpaa ha
forjett;
da er ho Inga Litimor som syng so vent
og lett.“
4. Daa gjekk det bod at Inga maa trø før
kongjens stol
og kveda alt som lyser taa liv og ljøs og sol.
5. Ho kom seg til kongshallaa i skór fraa
finnegam.
Med hjartebank i bringaa da bar før kongjen
fram.
6. „Før kongjen, vetla Inga, i dag du kveda skal,
til løn vil han deg klæda so jomfru i si hall.“
7. „Takk, stor er kongjens gaava og ærefudl
aa faa;
men sut og saknad ingjen seg mune klæ
ifraa.“
8. „Fribore namn og æra deg kongjen gjeva vil;
no, Inga, kann du syngja so best da høve til.“
9. „Takk, stor er kongjens æra, song fuglen
paa kvist;
men betre vera elska, veit mannabadne visst.“
10. „Men stolta Inga Litimor, din song maa
kongjen faa,
um so hans kongekruna skal med paa
kaupe gaa.“
11. „Gullstasen din du spare, du unge dyre drott,
Stolt Inga berre syng i sitt eigje kongeslott.“
12. „So høyr eit ord, mitt sista: eg byd deg
brudelin.
Da er dan unge kongjen som sjølv maa
verta din.“

13. „Naar unge kongjen vel meg taa kjærleik
til sitt viv,
syng Litimor solsongen so lengje dar er liv.
14. Men daa maa kongjen veta han inkje skjem-
mast tarv,
for eg er kongedotter, og han sét i min arv.“
15. Og dar vart vigsleveitla, og songen auka paa,
og ha kje nyst dei slutta, so vare da endaa.
Aldri nokon kunde kveda som ho Litimor,
dan unga og dan vena.

15. Agnus dei.

(Tone fraa Færøyarne).

1. Jom - fru Ma - ria gjekk seg ned paa sand,

fy - ri, fy - ri fol - do, saag ho det

baa - ne kom fljo - tand i land. Lei -

kom fa - gert aa fol - do, tungt

traa dan - sen un - de mol - do.

2. Ho tok det baane og bar det heim,
fyri, fyri foldo,
dei kalla det ungan Agnusdei.
Leikom fagert aa foldo,
tungt traa dansen unde moldo.
4. Og alle Guds englar sloge leik,
stur'e sat ungan Agnusdei.
4. Fram kom Maria plomekinn.
„Kvi site du saa stur, sæle gudsonen min?“
5. „Det er kje undrandes eg sture maa,
min fader og moder i vaando staar.“
7. „Løys saa di moder 'tor vande,
og lat saa fåren din stande!“
7. „Aa nei, nær eg maatte raade,
daa vilde eg løyse dei baae.“
8. „Aa høyre du, sæle gudsonen min,
løys saa inn att foreldri din.“
9. Og alle Guds englar sloge leik,
fyri, fyri foldo,
fyri dansar ungan Agnusdei.
Leikom fagert aa foldo,
tungt traa dansen unde moldo.

fyri foldo: framfyre landet. leikom: lat oss leika.
Agnusdei: "Guds lam". i vaando: i pina, skirings-elden.

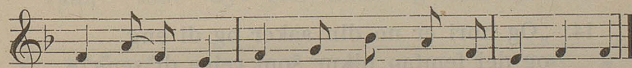
16. Fanteguten.

1. Der bur ei jom-fru up-paa kons land, hei fal-le

lit aa la - la - lei, ho er baa-de stolt og

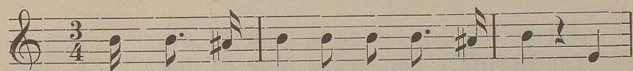

be - le - vand, hei fal - le - lit aa la - la - lei!

2. Fanteguten gjekk seg norda fe by,
hei fallelit aa lalallei,
saa laante han seg ein klædning ny,
hei fallelit aa lalallei!
3. Saa laante han såle, saa laante han hest,
saa kom han ridandes liksom ein prest.
4. Og fanteguten kom seg ridandes i gaard,
stolt jomfru sto ute og slo upp sitt haar,
5. „Aa høyre du stolt jomfru, hot eg seie deg:
lyster du av lande reise med meg?
6. Aa eg hev meg ein gard saa staut
med fire hundra geitar og aatte tjug naut.
7. Og eg hev meg ein borkute hest,
som du skaa ride paa som bruri best.
8. Og eg hev meg baade aaker og eng,
og femtan pikur som reier mi seng.
9. Og eg hev meg ein kove av gull,
der skaa du aller sita syrgjefull.“

10. „Aa er det no sant som du seie fe meg,
saa gjønne vil eg daa fygje med deg.“
11. Og som dei kom seg i grønan lund,
daa lyster stolt jomfru spyrja seg um.
12. „Aa hori er no din gard saa staut
med fire hundra geitar og aatte tjug naut?“
13. „Aa eg hev aller aatt noken gard saa staut,
eg hev aller aatt saa mykji som eit naut.“
14. „Og hori er no din aaker og di eng,
og dei femtan pikur som reier di seng?“
15. „Aa eg hev aller aatt aaker hell jord,
eg hev aller seti ved bra manns bord.“
16. „Og hori er no din borkute hest,
som eg sille ride som bruri best?“
17. „Aller hev eg aatt nokon borkute best,
staven og posen hev fyggt meg mest.“
18. „Og hori er no din kove av gull,
der eg sille aller vera syrgjefull?“
19. „Aa eg hev aller aatt noken kove av gull,
eg hev no berre logji deg full.“
20. Og fanteguten letta paa hogan hatt,
og gule skurven der unde sat.
21. Og fanteguten letta paa fillehetta si:
„Hei fallelit aa lalallei,
og her ser du heile herlegheita mi,
hei fallelit aa lalallei!“

17. Tor Brynjulv og flugo.

1. Tor Brynjulv sit un-de sto - gu-vegg, pir-

ram, han by - ster haar, og han kjem-mer

skjegg, pi - ri eks-tram, pi - ri am-mei, du - ri

dar-ram, du - ri dam, pi - ri eks-tram pir-ram.

2. Tor Brynjulv sparkar, han er saa kaat,
pirram!

„Eg agtar meg til aa gifte meg i aar.“

Piri ekstram, piri ammei, duri darram, duri dam,
piri ekstram pirram!

3. „Høyre du myhanken, min frænde,
du skal bera bod aust til kvende.

4. Du skal bera bod aust til duka,
flugo stend mest i min huga.“

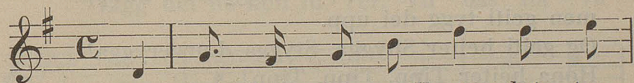
5. „Aa hossi kann eg til fluguland,
du veit no flugo er belevand.“

6. „Du helsar flugo med aalvorsord,
at eg er den sterkast paa denne jord.“

7. Myhanken kjem'e seg ridand i gaard,
flugo stend ute, slær ut sitt haar.
8. „Eg helsar deg flugo, eg talar til deg:
Tor Brynjulv han agtast bele til deg.
9. Her stende du flugo baa' fager og fin,
eg tikje du er Tor Brynjulv lik.“
10. „Koss kann eg vera Tor Brynjulv lik,
fe han er fatik og eg er rik.
11. Nær eg sit'e ved bra manns bord,
saa ligge Tor Brynjulv i svartan jord.
12. Nær eg et'e av sylvarfat,
rotar Tor Brynjulv i mottingstad.
13. Nær eg sit'e et'e ost og egg,
ligge Tor Brynjulv unde kamarvegg.“
14. Myhanken slo flugo unde kinn.
„Det skaa du hava fe kjeften din.“
15. Upp sprang flugo, ho snipte ein graat.
„Nær skaa daa kons bryllaup staa?“
16. Flugo reiste at rjomeholk,
ette kom Tor Brynjulv med alt sitt folk.
17. Men der vart braak uti breste,
daa Tor Brynjulv og flugo dei feste.
18. Og der vart leven i brureflokk,
pirram,
Tor Brynjulv datt ned i ein tjørnholk,
piri ekstram, piri ammei, duri darram, duri dam,
piri ekstram pirram!

18. Anne Sveltihel.

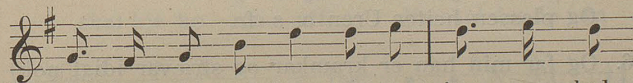
Etter C. P. Riis.

1. Eg hei - ter An - ne Knuts - dot - ter,

Ka - ri er mi mor, og Truls han er min bror. Me

hev ein li - ten plass, der som in - gen skul -

de tru at no - kon kun - de bu. Og

plas - sen hei - ter U - ren, Lu - ren, Him - mel -

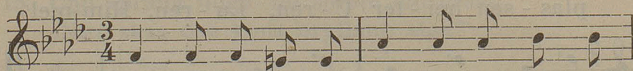

tu - ren, Stein - røys, Stein - røys, Svelt - i - hel!

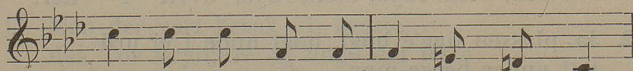
2. Ja, plassen ligg'e høgt, høgt uppe i ei urd
tett under berge-mur,
og det er just so vidt at me der paa simpel vis
kann fø' tvo kyr og ein gris.
Og kyrne heiter Dagros, Fagros, gamle Fagros!
Grisen heiter Giss, Giss, Giss!
3. Og heile dalen ser me der uppe hjaa oss godt;
men all ting er so smaatt.
For folki dei er slett ikkje større enn som saa,
der nede me kann sjaa.
Og plassen heiter Uren o. s. fr.

4. Um sumar'n er det moro aa gaa og sank a bær
i munn og kopp og kjer.
Paa stovetake stend'e tvo heggjetré i knupp,
men geiti tygg dei upp.
Og geiti heiter Snygga, Stygga, Lurverygga!
Høna heiter Tipp, Tipp, Tipp!
5. Men vettertidi fell'e oss jamt so lang og aud,
naar snøen ligg i haug;
daa kann det ofte yver dei fjortan dagar gaa,
som me inkje folk fær sjaa.
Og plassen heiter Uren o. s. fr.
6. Og far min han er kramkar og strævar idigt nok
og fêr so vidt ikring,
og mor ho steller huset, eg spinn'e paa min rokk,
og Truls gjer ingen ting.
Og plassen heiter Uren, Luren, Himmelturen,
Steinrøys, Steinrøys, Sveltihel.

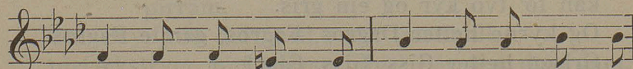
19. Øystredøls-marsen.

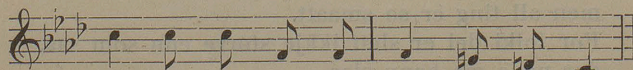
1. Fram norske gu - tar, fram, me vil u - tan

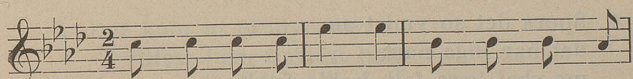
skam ver - je ga - mall god fe - dra - jord.

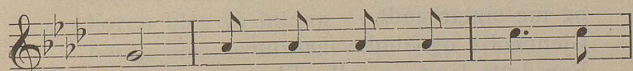
Vel trengs det manndoms verk, mod og han - da

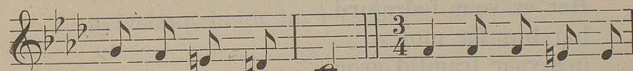
sterk, skal me ve - ra fritt folk i nord.

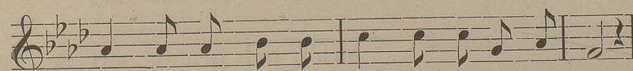
Ligg det no-kon lu-rer, vil oss ha-va

fat, me skal slaa deg, so du

skal kje ko-ma att. Me skal deg lo-va

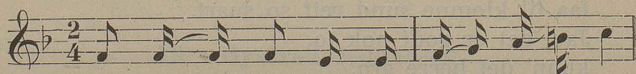
trygt, du skal sjaa d'er dygd baad i by og bygd.

2. Hau, slik ein kubbe seig
skal kje nokon bleig
faa til klomne sund rett so snart.
Jau, det er godt nok to,
kunn' det berre gro,
kunn' det berre faa seg paa fart.
Lett paa foten, karar! Take dykk paa tak!
For du maa nok tru, han ikkje fêr i mak,
kor han so kom fraa, han
som vild' lyse bann
yvi Norigs land.
3. Sjaa, det er Norigs hêr,
kvar som byrse bêr
og kann bruke rett hand og fot.
Høyr! Høyr kor kvast det smell,
det er ungdoms eld;
den trur êg er vand staa imot.
Gjenom heile dalen gjev'e det ein dur,
attimillom ljomar det fraa honn og lur.
Gutar som sprækast gaar,
menn med graana haar,
kvar med rifle staar.

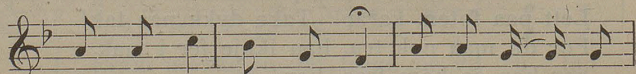
4. Spørs det so ymist au,
det har inga nau;
me skal lære folk halde fred.
Her fins det skarpe skot,
og me sigtar godt.
Gjenne liv og blod vaaga me.
Før dette land og folke likar eg,
inkje noko veit eg daa for gjævt aat deg.
Her er vaar fedrajord,
her bur far mor,
her vaar framtid gror.

20. Olav og alvemøyi.

Fraa islensk ved Halvdan Koht.

1. O - lav reid et - ter fjel - li fram,

vil - lest han, tryl - lest han, al - ve - heim han

fy - ri fann, der rau - de lo - gen brann.

Bø - ren bles so bli - dan et - ter fjel - li,

bø - ren bles so bli - dan et - ter fjel - li fram.

2. Der kom ut ei alvemøy,
— villest han, tryllest han, —
ho var svikefull og løyn.
Der raude logen brann;
børen bles so blidan yver fjelli,
børen bles so blidan yver fjelli fram.
3. Der kom ut den andre,
sylvstaup heldt ho i handi.
4. Der kom ut den tridje
gullband ha' ho um midje.
5. Der kom ut den fjerde,
tok ho so til orde:
6. „Velkomen, Olav liljeros,
gakk i berg og bu med oss!“
7. „Ikkje vil eg med alvar bu,
heller vil eg paa herren tru.“
8. „Um du mune med alvar bu,
endaa maa du paa herren tru.“
9. Gjekk ho seg aat gyllte skrin,
kasta ho um seg kaapa fin.
10. Gjekk ho seg aat kiste,
sverde treiv ho med liste.
11. „Vil du so her fara fraa,
berre ein kyss du late meg faa!“
12. Olav bøygde seg ned av sål,
kysste møyi med hugen halv.

13. Sverde ho stakk 'n i side,
Olav kjende det svide.
14. Olav spora hesten kvast,
reid til moder si heim med hast.
15. Kakka han paa døri med handi si:
„Lat upp, kjære moder mi!“
16. „Kvi er du bleik, og kvi er du blaa?
Hev deg alvane gjevi saar?“
17. „Moder, reid meg den mjuke seng!
Syster, gjev meg band um lend!“
18. Leid det berre dei timar tri,
Olav laag so bleik som lik.
19. Leid det berre ei liti rid,
Olav unge han gav upp liv.
20. Signe seg alle no med kross:
— villest han, tryllest han —
Jomfru Maria vere med oss!
Der raude logen brann;
børen bles so blidan etter fjelli,
børen bles so blidan etter fjelli fram.

Den islenske grunnteksten.

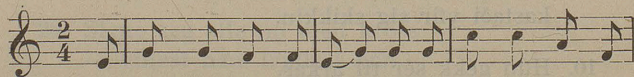
1. Olafur reið með björgum fram,
villir hann, stillir hann,
hitti fyrir sér álfa-rann;
þar rauður loginn brann;
blíðan lagði byrinn undan björgunum,
blíðan lagði byrinn undan björgunum fram.
2. Þar kom út ein álfamær,
hún var ekki guði kær.

3. Þar kom út ein önnur,
hélt á silfurkõnnu.
4. Þar kom út hin þriðja
með gullbelti um sig miðja.
5. Þar kom út hin fjórða,
hún tók svo til orða:
5. „Velkominn, Olafur liljurós!
gáttu í björg og bú með oss.“
7. „Ekki vil eg með álfum búa,
heldur vil eg á herrann trúa.“
8. „Þó þú gjörir með álfum búa,
samt máttu á herrann trúa.“
9. Hún gékk sér til kistu,
kastaði yfir sig skikkju.
10. Hún gékk sér til arkar,
greip upp sverðið hjarta.
11. „Ekki muntu svo héðan fara,
að þu gjörir mér kossinn spara.“
12. Olafur laut um söðulboga,
kysti frú með hálfum huga.
13. Saxinu hún stakk í síðu,
Olafi nokkuð sviður.
14. Olafur keyrir hestinn sporum,
þar til hann kom til móður dyra.
15. Klappar á dyr með lófa sín:
„ljúktu upp, kæra móðir mín!“
16. „Því ertu bleikur? Því ertu blár?
sem þú hafir af álfum sár.“

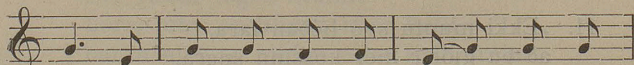
17. „Móðir, ljáðu mér mjúka sæng!
Systir, gefðu mér siduband!“
18. Ei leið nema stundir þrjár,
Olafur var sem bleikur nár.
19. Ei leið nema lítil stund,
Olafur úngi gaf upp önd.
20. Vendi eg minu kvæði í kross,
— villir hann, stillir hann —
Sancte Maria sé með oss!
Þar rauður loginn brann;
bliðan lagði byrinn undan björgunum fram.

21. Knyte Kjærleiksband.

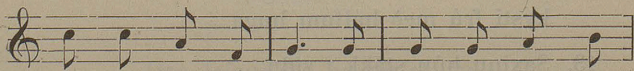
(Svensk songleik ved Hulda Garborg).

1. Eg gjekk meg ut i lun-den ein kveld i maa-ne-

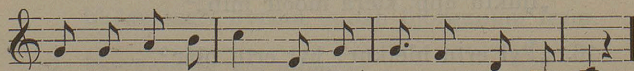
skin, eg gjekk meg ut i lun - den ein

kveld i maa - ne - skin, daa mæt - te eg ei

gjen - te so fa - ger og so fin, fin, fin, daa

mæt-te eg ei gjen - te so fa - ger og so fin.

2. Ho lova meg sitt hjarta,
ho lova meg si hand, :/:
me knytte, me knytte
fade-faste kjærleiksband, band, band;
me knytte, me knytte
fade-faste kjærleiksband.
3. Dei bandi, som me knytte,
dei ingen løyse kann, :/:
berre dauden, berre dauden,
kann løysa dessa band, band, band;
berre dauden, berre dauden
kann løyse dessa band.

Leiken gjeng soleis:

Flokken slær ring, hand i hand. Tri gitar (eller fleire, um ringen er stor) gjeng inni ringen. Alle syng, og ringen gjeng i takt til songen mot vinstre. Dei som er inni gjeng motsette veggen med henderne paa ryggen. Fyrste lina syng dei tvo gongjer, og naar dei kjem til andre lina vinkar gitarne inni ringen med høgre peikefinger aat den gjenta dei vil ha med seg, og legg so henderne paa ryggen att og gjeng vidare som fyrr. Gjenta gjeng daa like etter han med henderne paa ryggen ho og. So stanar dei, naar andre verset tek til, og guten snur seg imot gjenta. Baae legg no fyrst høgre hand paa hjarta, og so slær dei høgre henderne saman. Dernæst slær dei vinstre henderne og saman i kross yver dei høgre, og so „knyter“ dei i takt til songen, plent som dei sagar ved — fyrst med høgre og so med vinstre. Alt med dei syng „band, band, band“, dreg dei knuten ihop med tri snøgge, faste tak etter musikken. Naar tridje verset tek til gjeng dei jamsides frammyver med armarne i kross, guten inst. Med dei syng siste lina, stanar dei att, og „knyter“ som i andre verset. So gjeng dei tri (eller fleire) gjentune inn i ringen og tek til paa nyt lag, men dei syng daa: — — —
møtte meg ein gut o. s. fr.

Innhald.

Nr.		Sida.
1.	Bendik og Aarolilja	3
2.	Solfager og Ormekongjin	6
3.	Olav og Kari	8
4.	Nykken paa kyrkjeveg	10
5.	Rabnabrydlaup uti Kraakelund	12
6.	Fraanarormen og Islandsgalten	15
7.	Aasmund Frægdegjævar	17
8.	Reven og Nils fiskar	21
9.	Han Mass og han Lasse	23
10.	Margit Hjukse	25
11.	Torø liti	27
12.	Paal paa haugom	28
13.	Aa kjøre vat'n	30
14.	Inga litimör	31
15.	Agnus dei	33
16.	Fanteguten	35
17.	Tor Brynjolv og flugo	37
18.	Anne Svellihel	39
19.	Øystredøls-marsen	40
20.	Olav og alvemøyi	42
21.	Knyte kjærleiksband	46